

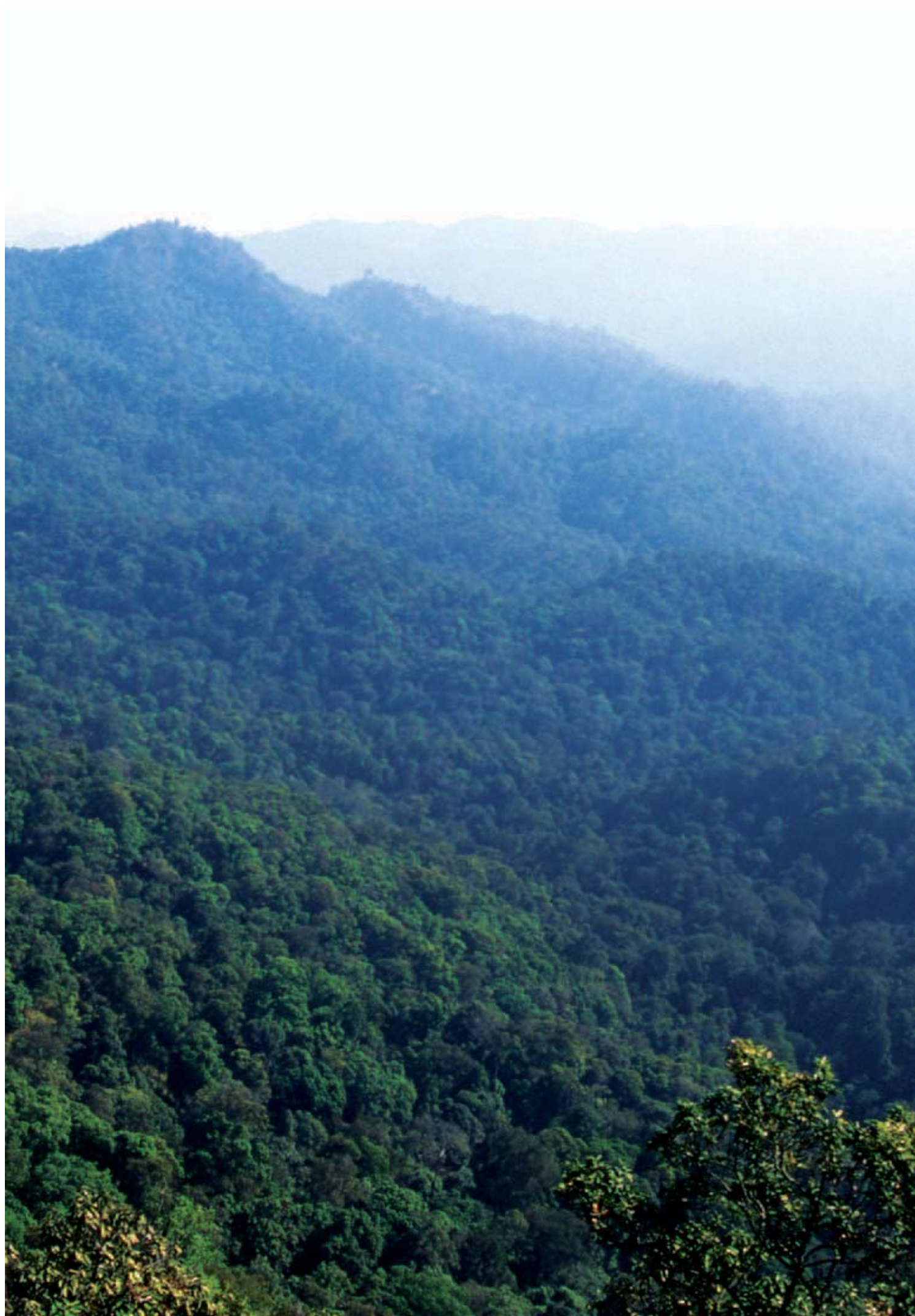
รายงานประจำปี 2550

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
27 มกราคม 2549

คำนำ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี 2550 เพื่อเป็นการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การฯ และเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ในการจัดทำรายงานประจำปี 2550 ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์นั้น ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีขึ้นมาจัดทำรายงานฉบับนี้ โดยการศึกษารูปแบบการจัดทำรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปีของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานฉบับนี้ รวมทั้งการจัดประชุมหารือระหว่างหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบกิจกรรม / โครงการต่างๆ เป็นอย่างดี โดยสาระสำคัญของรายงานประจำปีฉบับนี้ แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมขององค์การฯ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้าง วัตถุประสงค์ และงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2550

ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงานตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลประจำปี และผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย งบการเงินปี 2549 – 2550 และรายงานการกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี 2550 ฉบับนี้ จักเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน ประชาชน ที่สนใจได้ใช้เป็นเอกสารประกอบการค้นคว้า อ้างอิง และนำไปพัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ดร.วีระชัย ธี นคร

ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

คณะกรรมการ

นายสุวัช สิงห์พันธุ์
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประธานกรรมการ

รศ.ดร.สงคราม ธรรมมิญช
คณวณศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่ปรึกษา

รศ.คุณหญิงสุชาดา ศรีเพ็ญ
ประธานคณะกรรมการวิชาการ สวนหลวง ร.9
ที่ปรึกษา

ศ.ดร.รัชชัย สันติสุข
ราชบัณฑิต
กรรมการ

ศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กรรมการ

นายสัทธ บุนญาวีวัฒน์
ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง
ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ สำนักพระราชวัง
กรรมการ

นายมนัส แจ่มเวหา
รองอธิบดี กรมบัญชีกลาง
กรรมการ

ภญ.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร
เภสัชกร 9
โรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยาอภัยภูเบศร
กรรมการ

ดร.พิสุทธิ เนียมทรัพย์
รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
กรรมการ

นางสัณหจุทา จิราธิวัฒน์
ที่ปรึกษา บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
กรรมการ

นายธนา ธรรมวิธาร
หัวหน้าสำนักงานกฎหมาย
ธนาเอนด์พาร์ทเนอร์ จำกัด
กรรมการ

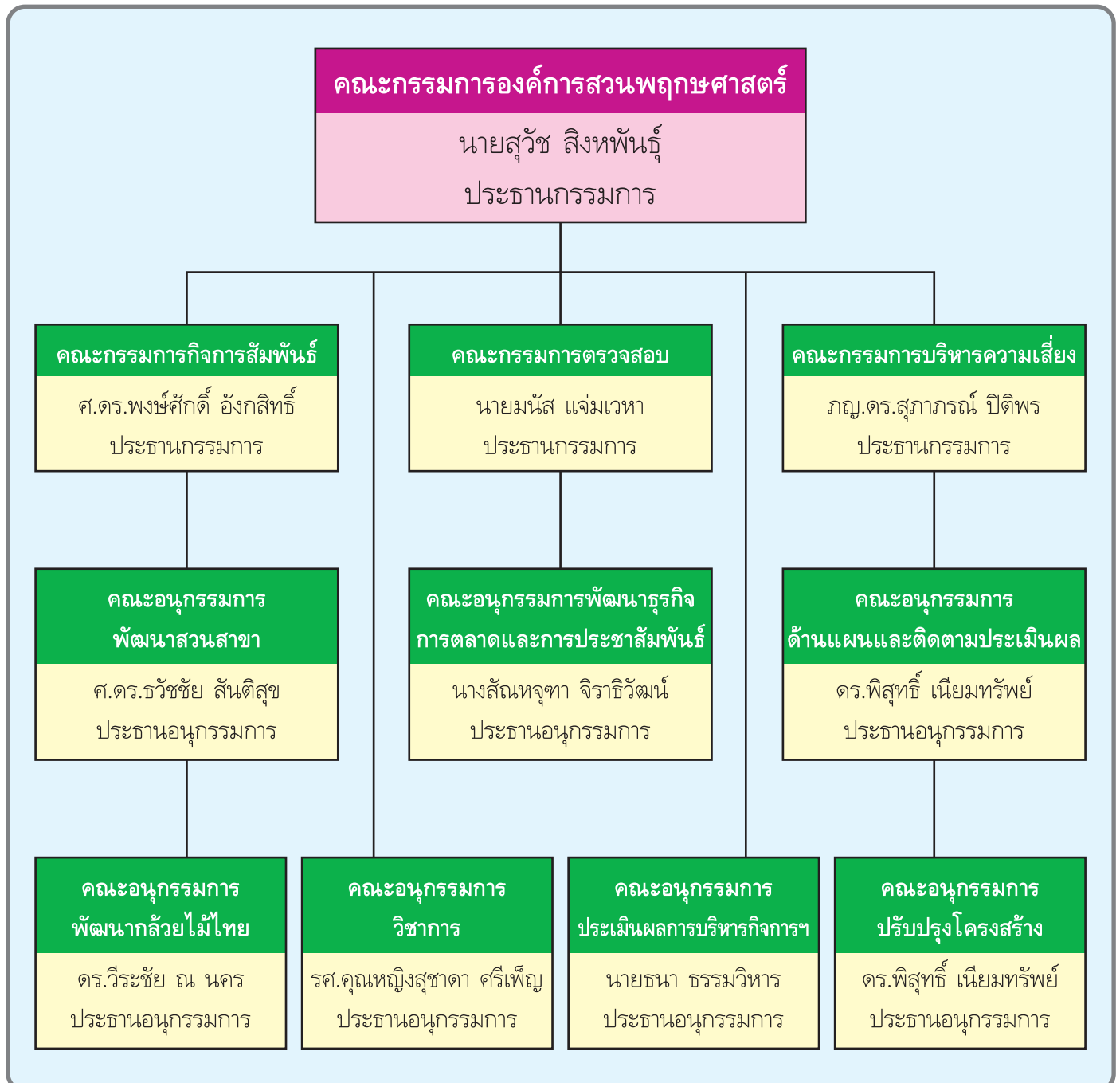
ดร.วีระชัย ณ นคร
ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์
กรรมการและเลขานุการ

เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนประสิทธิภาพขององค์การฯ จำนวน 10 คณะ ดังนี้

- 1) คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
- 2) คณะกรรมการตรวจสอบ
- 3) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- 4) คณะอนุกรรมการพัฒนาสวนสาขา
- 5) คณะอนุกรรมการพัฒนาด้านกล้วยไม้ไทย
- 6) คณะอนุกรรมการวิชาการ
- 7) คณะอนุกรรมการพัฒนาธุรกิจการตลาดและการประชาสัมพันธ์
- 8) คณะอนุกรรมการด้านแผนและติดตามประเมินผล
- 9) คณะอนุกรรมการประเมินผลการบริหารกิจการและการให้บริการอาคารศูนย์ฝึกอบรม
- 10) คณะอนุกรรมการปรับปรุงโครงสร้าง

โครงสร้างแผนผังคณะกรรมการ

ผู้บริหาร

ดร.วีระชัย อิน นคร
ผู้อำนวยการ

ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา
รองผู้อำนวยการ

ดร.สุญานี เวสสุตร
หัวหน้าสำนักวิชาการ-วิจัย

ดร.ประมุข เพ็ญสุต
หัวหน้าสำนักพัฒนาและปลูกบำรุง

นางปลื้มวี แสงฉาย
รักษาการหัวหน้าสำนักพัฒนาธุรกิจ

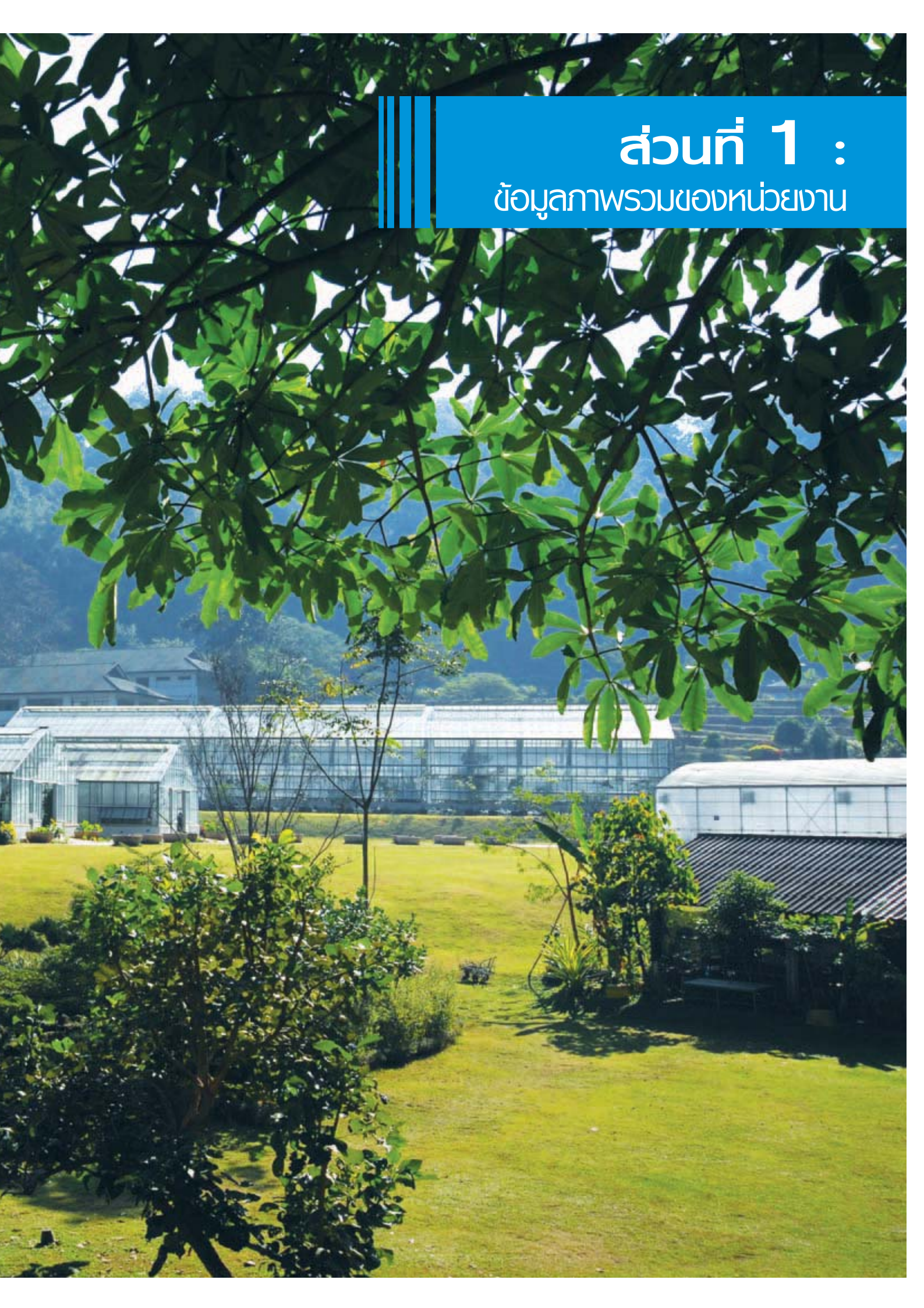

นางกาญจนา สุรเกียรติ
ผู้ตรวจสอบภายใน

นายภราดร หอมไย้ม
รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้าสำนักอำนวยการ

ส่วนที่ 1 :

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

ความเป็นมา

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ. 2535 โดยมีสถานภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอน 40 ลงวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2535 ให้ประเทศไทยมีสวนพฤกษศาสตร์ที่ได้ระดับมาตรฐานสากล และเป็นสถานที่เชิดชูความงามและคุณค่าพรรณไม้ไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลก

ในปี พ.ศ. 2537 ทางองค์การฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ พระราชทานพระราชานุญาตจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้ใช้ชื่อสวนพฤกษศาสตร์ในภาคเหนือขององค์การฯ ที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่า **“สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ Queen Sirikit Botanic Garden”**

ในปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลมีนโยบายในการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จึงได้อพยพย้ายจากสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีมาสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 102 ก ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2545

วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

วัตถุประสงค์หลักขององค์การ ตามมาตรา 6 พ.ศ. 2535 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลัก ไว้ดังต่อไปนี้

- (1) รวบรวมพรรณไม้ต่างๆ เพื่อจัดปลูกให้เป็นหมวดหมู่
- (2) ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมตัวอย่างพรรณไม้แห้ง ข้อมูล เอกสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการพฤกษศาสตร์กับองค์กรอื่นทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
- (3) ขยายพันธุ์ และอนุรักษ์พรรณไม้ของประเทศไทย
- (4) ศึกษา ค้นคว้า ฝึกอบรม และวิจัยทางด้านพฤกษศาสตร์และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากพืช รวมทั้งส่งเสริมและให้ความร่วมมือในกิจการดังกล่าวของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน
- (5) เป็นสถานศึกษาพรรณไม้ในสภาพธรรมชาติ ตลอดจนเป็นสถานที่สำหรับการสนทนาการพักผ่อนหย่อนใจ และให้ความรู้โดยเฉพาะทางด้านพฤกษศาสตร์
- (6) ปลูกฝังและกล่อมเกลาจิตใจ รวมทั้งให้ความรู้แก่เยาวชน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ
- (7) นำเข้ามาในและส่งออกป็นราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งของที่เกี่ยวข้องกับกิจการพฤกษศาสตร์
- (8) ประกอบกิจการพฤกษศาสตร์ รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องหรือใกล้เคียงกับกิจการพฤกษศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรชั้นนำทางด้านพฤกษศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ ศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้ทางด้านพรรณไม้ไทย เพื่อการเรียนรู้ของประชาชน

พันธกิจ/ภารกิจ

1. สร้างองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้
2. เผยแพร่และสร้างมูลค่าเพิ่ม

ผลลัพธ์

1. การพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ขององค์กรฯ ให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์มาตรฐานในระดับสากล
2. สวนพฤกษศาสตร์เป็นศูนย์กลางในการศึกษา วิจัยทางด้านพืชที่สำคัญของประเทศไทย
3. สวนพฤกษศาสตร์เป็นศูนย์บริการข้อมูลและการศึกษาทางวิชาการด้านพืช
4. มีการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพืชไปสู่เชิงพาณิชย์

พลวัต

1. พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. พรรณไม้หายาก พันธุ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์ และพันธุ์ไม้ประจำถิ่นได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
3. ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยขององค์การสวนพฤกษศาสตร์เป็นที่ยอมรับ
4. ข้อมูลสารสนเทศด้านพืชพันธุ์และน้ำเชื้อถือ
5. ประชาชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทรัพยากรพืชอย่างต่อเนื่อง
6. ผลิตภัณฑ์และการให้บริการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์มีคุณภาพและตรงต่อความต้องการของประชาชน
3. ปรับปรุงและพัฒนาหอพรรณไม้ ศูนย์ข้อมูลและห้องสมุดให้เป็นมาตรฐาน
4. เสริมสร้างศักยภาพและบทบาททางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านช่องทางสื่อทุกแขนง ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
6. เสริมสร้างมาตรฐานสินค้าและการให้บริการ
7. การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
8. ปรับปรุงโครงสร้างและวัฒนธรรมให้เอื้อต่อการทำงาน
9. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
10. ปรับปรุงการควบคุมและการตรวจสอบภายใน
11. พัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง
12. พัฒนาการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม

กลยุทธ์

1. พัฒนา ปรับปรุง ดูแลรักษา และจัดการพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
2. รวบรวม บำรุง ดูแลรักษา ขยายพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

โครงสร้าง

ศูนย์รวมพรรณไม้ประจำภูมิภาค

ส่วนวิเทศสัมพันธ์

รองผู้อำนวยการ - 2

สำนักอำนวยการ

สำนักพัฒนาธุรกิจ

ฝ่ายการคลัง

งานการเงิน

งานบัญชี

งานพัสดุ

ฝ่ายบริหาร

งานสารบรรณ

งานแผนและ
งบประมาณ

งานการเจ้าหน้าที่

งานอาคารสถานที่
และยานพาหนะ

ฝ่ายวางแผน
และประเมิน

งานการตลาด

งานวางแผน

งานติดตามและ
ประเมินผล

ฝ่ายประสานการ
ผลิตและจำหน่าย

งานผลิตสื่อผสม

งานการผลิต

งานจัดจำหน่าย

งานจัดเก็บรายได้

ฝ่ายบริหารศูนย์
ฝึกอบรม - สัมมนา

งานสิทธิประโยชน์

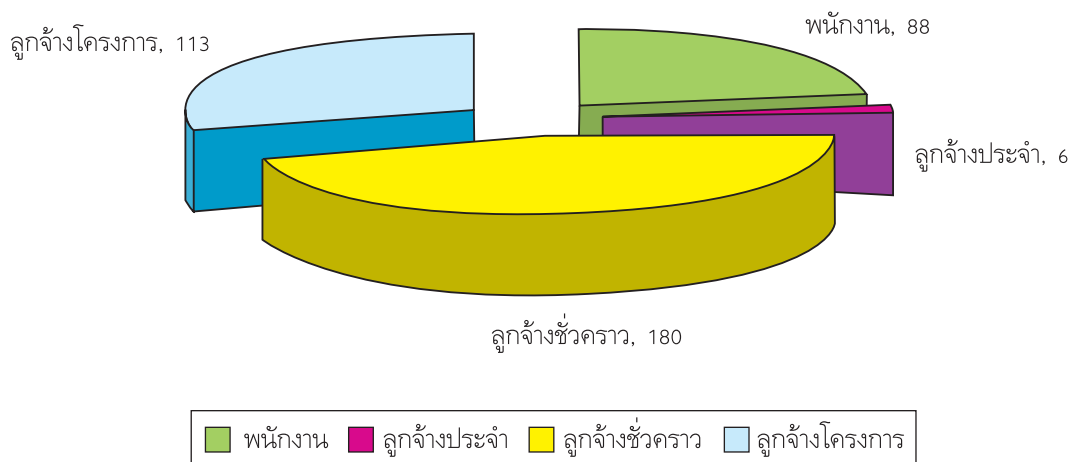
งานควบคุมและ
ตรวจสอบ

อัตรากำลัง

อัตรากำลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2550
แบ่งตามกลุ่มงานได้ดังนี้

กลุ่มงาน	พนักงาน	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	ลูกจ้างโครงการ	รวมทั้งสิ้น
- ผู้บริหารระดับสูง (10 - 11)	2	-	-	-	2
- สำนักวิชาการ - วิจัย	32	1	10	34	77
- สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง	14	4	102	25	145
- สำนักอำนวยการ	21	1	12	8	42
- สำนักพัฒนาธุรกิจ	4	-	4	10	18
- ศูนย์รวมพรรณไม้	9	-	50	31	90
- ส่วนสารสนเทศ-ประชาสัมพันธ์	3	-	1	5	9
- ผู้ตรวจสอบภายใน	3	-	1	-	4
รวมทั้งสิ้น	88	6	180	113	387

อัตรากำลัง ณ วันที่ 30 กันยายน 2550

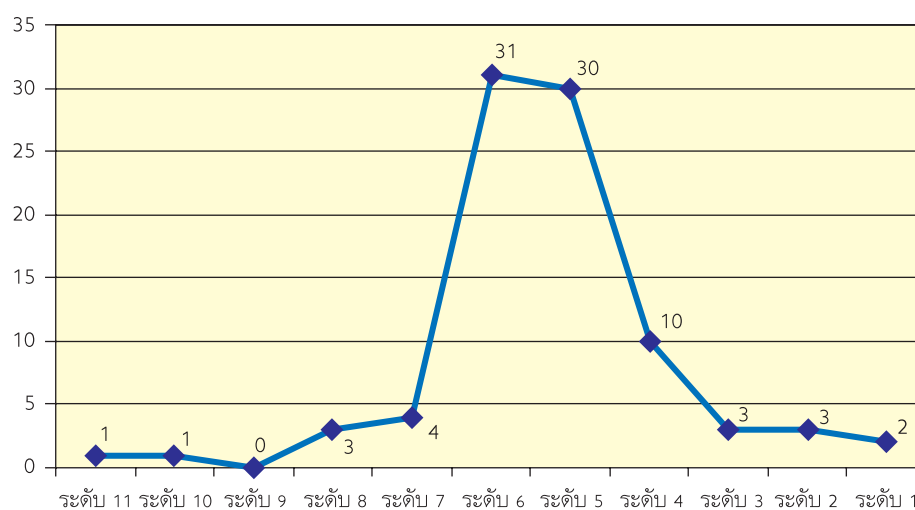

พนักงาน แบ่งตามระดับได้ ดังนี้

กลุ่มงาน	พนักงาน
ระดับ 11	จำนวน 1 คน
ระดับ 10	จำนวน 1 คน
ระดับ 9	จำนวน – คน
ระดับ 8	จำนวน 3 คน
ระดับ 7	จำนวน 4 คน
ระดับ 6	จำนวน 31 คน
ระดับ 5	จำนวน 30 คน
ระดับ 4	จำนวน 10 คน
ระดับ 3	จำนวน 3 คน
ระดับ 2	จำนวน 3 คน
ระดับ 1	จำนวน 2 คน
รวม	88 คน

อัตรากำลังพนักงานแยกตามระดับ

จำนวนคน

งบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2550 อ.ส.พ. ได้รับเงินงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน 94.550 ล้านบาท ในแผนงาน คุ่มครองและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และแผนงานสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 2 ผลผลิต 7 กิจกรรม ดังนี้

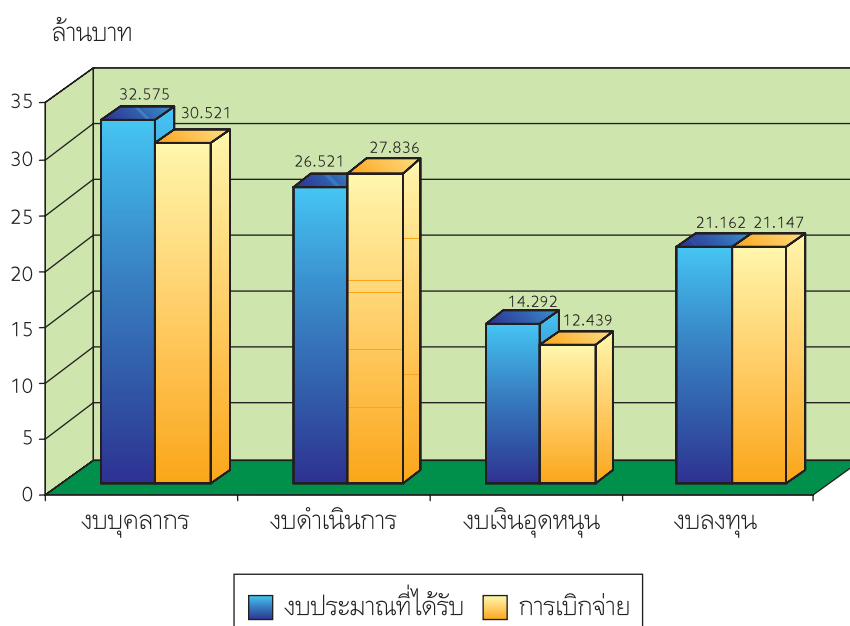
แผนงบประมาณ	ผลผลิต / กิจกรรม	งบประมาณ (ล้านบาท)
1. คุ่มครองและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	ผลผลิตที่ 1 : การอนุรักษ์ วิจัย และขยายพันธุ์พืชไทย - กิจกรรมศึกษาวิจัยและขยายพันธุ์พรรณไม้หายากเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ - กิจกรรมการศึกษาวิจัยพืชที่มีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาไปสู่เชิงพาณิชย์ - กิจกรรมศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของพืช - กิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูล	17.932
2. สร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	ผลผลิตที่ 2 : การให้บริการความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ - กิจกรรมพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งนันทนาการด้านทรัพยากรพืช - กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านพืช - กิจกรรมพัฒนาการบริหารจัดการสวนพฤกษศาสตร์	76.618
รวม		94.550

โดยงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประจำปี 2550 จำนวน 94.550 มีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 97.24 ดังรายละเอียดการเบิกจ่ายจำแนกตามหมวดงบประมาณได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับ	การเบิกจ่าย	เงินกันเหลือในปี	ร้อยละการใช้จ่ายงบประมาณ
งบบุคลากร	32.575	30.521	—	93.69
งบดำเนินงาน	26.521	27.836	—	104.96
งบเงินอุดหนุน	14.292	12.439	—	87.03
งบลงทุน	21.162	17.160	3.987	99.93
รวมทั้งสิ้น	94.550	87.956	3.987	97.24

เปรียบเทียบงบประมาณที่ได้จัดสรรกับการเบิกจ่าย

ส่วนที่ 2 : ผลการดำเนินงานประจำปี 2550

งานโครงการตามแนวพระราชดำริ

โครงการวิจัยกัญชงเพื่อพัฒนาศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจ

ด้วยการทดลองปลูกกัญชงในพื้นที่สวน - พฤษศาสตร์และศูนย์รวมพรรณไม้ โดยใช้เมล็ดสายพันธุ์ PS.NO.1 และ ไทย - เยอรมัน Germanica sativa จากประเทศเยอรมัน เก็บข้อมูลเชื้อและใยและเปรียบเทียบการเจริญเติบโตโดยรวมทุกขั้นตอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพกัญชงในเชิงเศรษฐกิจด้านต่างๆ ต่อไป รวมทั้งการทดลองนำเชื้อและใยของกัญชงนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์

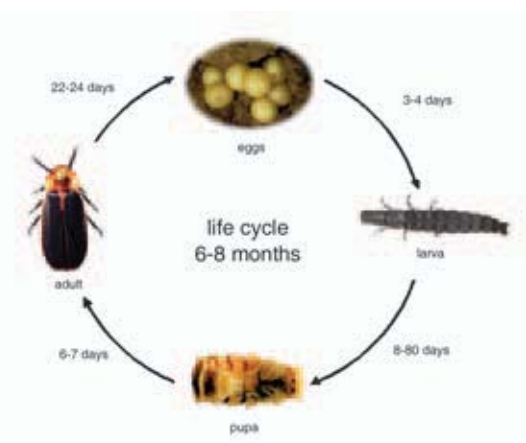
โครงการศึกษาความหลากหลายและ นิเวศวิทยาของหิ่งห้อยในประเทศไทย

เป็นโครงการสืบเนื่องเมื่อคราสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2539 ทรงมีพระราชเสาวนีย์ “ให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของหิ่งห้อยกับระบบนิเวศน์ให้ได้ทราบถึงวงจรชีวิตความหลากหลายและการเป็นตัวบ่งชี้ถึงสมดุลธรรมชาติ”

องค์การฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญด้านกีฏวิทยาในประเทศไทยจากหลายสถาบันเพื่อดำเนินงานศึกษาสำรวจในครั้งนี้

จากการวิจัยพบชนิดพันธุ์หิ่งห้อยของทั่วประเทศรวมกว่า 100 ชนิด ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างการจำแนกชนิดพันธุ์ให้ถูกต้องและศึกษาวงจรชีวิต ขั้นตอนการเพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการและข้อมูลเกี่ยวกับระบบนิเวศวิทยาของหิ่งห้อยในภูมิภาคต่างๆ เพื่อการขยายพันธุ์โดยเฉพาะในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่ นอกจากนี้ยังประสานความร่วมมือทางวิชาการกับผู้เชี่ยวชาญด้านแมลง หิ่งห้อย จาก American

Natural History Museum, New York ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานเพื่อการร่วมมือทางวิชาการต่อไป

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้ หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

องค์การฯ ได้ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์หญ้าแฝกชนิดต่างๆ และนำมาจัดปลูกปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่เปิดใหม่ที่ลาดชันและมีความเสี่ยงสูงในการพังทลายของดิน เพื่อสร้างความสมดุลแห่งธรรมชาติ ทำให้เกิดพื้นที่สีเขียว ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ด้วยการจัดนิทรรศการ จัดทำแผ่นพับ เผยแพร่ให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมปลูกหญ้าแฝกเนื่องในโอกาสวันสำคัญ รวมทั้งการแจกจ่ายกล้าพันธุ์หญ้าแฝกให้แก่หน่วยงานราชการ เอกชน และประชาชนทั่วไปนำไปจัดปลูกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำกว่า 200,000 กล้า

การดำเนินงานตามนโยบาย

ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - มกราคม 2550 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้เข้าร่วมจัดงานแสดงพรรณไม้ไทยและนิทรรศการในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติและถวายความจงรักภักดี อ.ส.พ. ร่วมจัดสวนแสดงพรรณไม้ไทยและนิทรรศการภายในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 โดยมีการจัดแสดงพรรณไม้และจัดนักวิชาการเพื่อให้บริการตอบข้อซักถามทางด้านพืชตลอดระยะเวลาการจัดงาน

โครงการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์

โครงการคืนกล้วยไม้ประจำถิ่นสู่แหล่งกำเนิดในธรรมชาติ (Return Native Orchids to Their Natural Habitats)

กล้วยไม้ไทยถูกจัดให้เป็นพืชอยู่ในบัญชีอนุรักษ์ แต่ก็ยังมีการลักลอบนำออกมาจากแหล่งกำเนิดในธรรมชาติ หลายชนิดกำลังจะสูญพันธุ์ไปจากป่า และถูกจัดให้อยู่ในบัญชีแนบท้ายของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าซึ่งชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (CITES) เช่น พ้ามุ่ย และรองเท้านารี เป็นต้น

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการโครงการนี้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยการอนุรักษ์สายพันธุ์กล้วยไม้ไทยโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และเก็บรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมไว้ในสภาพปลอดเชื้อและควบคุมปัจจัยการเจริญเติบโต เพื่อเก็บรักษาไว้ได้เป็นระยะเวลานาน นอกจากนี้ยังทำการเพาะขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มจำนวนและจัดกิจกรรมร่วมกับ

ชุมชนเพื่อนกล้วยไม้กล้วยไม้กลับคืนสู่แหล่งกำเนิดในธรรมชาติ นับเป็นการสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์แก่ประชาชน

การดำเนินงาน

รวบรวมพันธุ์กล้วยไม้ไทยเพื่ออนุรักษ์พันธุ์กรรม ไม้ต่ำกว่า 10 ชนิด เพาะขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณต้นจิว ไม้ต่ำกว่า 500 ต้น/ชนิด ปรับสภาพต้นจิวให้แข็งแรง ในสภาพโรงเรือนได้ไม้ต่ำกว่า 2,000 ต้น/ชนิด และนำต้นจิวกลับคืนสู่แหล่งกำเนิดตามธรรมชาติไม้ต่ำกว่า 5 ชนิด

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2550 ได้ดำเนินการสำรวจรวบรวมชนิดพันธุ์กล้วยไม้ โดยนักพฤกษศาสตร์ เพื่อนำมาเก็บรักษาในสภาพปลอดเชื้อ จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ รongเท้าขาวสตุล (*Paphiopedilum niveum*), ฟ้ามุ่ย (*Vanda coerulea*), *Nyogene sp.*, ว่านไผ่หนา (*Anoectochilus roxbourghii*), เอื้องคำปากไก่ (*Dendrobium trigonopus*), เอื้องช้างน้าว (*Dendrobium pulchellum*), เอื้องผึ้ง (*Dendrobium lindleyi*), กะระก๋รอนปากเปิด (*Cymbidium finlaysonianum*), เอื้องคำผักปราบ (*Dendrobium ochreatum*) และเอื้องคำฝอยพาย (*Dendrobium brymerianum*) ทำการเพาะขยายพันธุ์ได้เพื่อเพิ่มปริมาณต้นจิว จำนวน 5,278 ต้นจิว ปรับสภาพต้นจิวให้แข็งแรงในสภาพโรงเรือน จำนวน 18,190 ต้น และนำกลับคืนสู่แหล่งกำเนิดตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นกล้วยไม้ประเภทอากาศ (epiphytes) จำนวน 4,450 ต้น 20 ชนิด ซึ่งเป็นกล้วยไม้ประเภทอากาศ (epiphytes) ทั้งหมด เพราะกล้วยไม้ประเภทนี้เป็นกล้วยไม้ที่เกาะอาศัยอยู่บนต้นไม้อื่นๆ ได้โดยมีรากยึดเกาะติดกับกิ่งไม้หรือลำต้น

นอกจากนี้ได้ทำการวิจัยเพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการทำควมสะอาดเชื้อที่ผิวและสูตรอาหารเพาะเลี้ยงเมล็ดที่เหมาะสม พบว่าวิธีที่เหมาะสมในการทำควมสะอาด

เชื้อที่ผิวคือวิธีการผ่านเปลวไฟ (flaming) แต่ถ้าฝักมีการปนเปื้อนสูงควรใช้วิธีแช่ในสารละลายฆ่าเชื้อ คือ จุ่มในเอทิลแอลกอฮอล์ 70% ประมาณ 3 – 5 วินาที หลังจากนั้นแช่ในสารละลาย Clorox ที่ความเข้มข้น 10% และเติม Tween 20 ประมาณ 2 – 3 หยด ประมาณ 10 นาที หากเป็นฝักที่แตกแล้วหรือมีร่องรอยถูกเจาะทำลาย ใช้วิธีทำความสะอาดเมล็ดโดยการปั่นในสารละลายฆ่าเชื้อให้เมล็ดตกตะกอน หรือทำความสะอาดโดยวิธีการกรองด้วยกระดาษกรองที่ฆ่าเชื้อแล้วในกรณีที่มีปริมาณเมล็ดน้อยมาก

ส่วนสูตรอาหารเพาะเลี้ยงที่เหมาะสมสำหรับระยะเมล็ด สำหรับกล้วยไม้อากาศและกล้วยไม้ดินบางสกุล เช่น *Pleione*, *Tainia* และ *Spathoglottis* คือ สูตร MS (Murashige and Skoog, 1962) ที่ดัดแปลงโดยเติมน้ำมะพร้าว 10% ส่วนสกุล *Paphiopedilum* จะเจริญได้ดีในอาหารเหลวสูตร Vacin and Went และกล้วยไม้ดิน สูตรที่เหมาะสมคือ 1/2 MS (Murashige and Skoog, 1962) สำหรับระยะเวลาในการงอกกล้วยไม้อากาศใช้ระยะเวลาประมาณ 15 – 30 วัน ส่วนเมล็ดกล้วยไม้ดินใช้เวลาประมาณ 4 – 6 เท่า บางชนิดอาจนานเป็นปี ระยะ protocorm มีลักษณะกลมหรือรี แต่ยังไม่พัฒนาเป็นต้นอย่างชัดเจน อาหารเพาะเลี้ยงใช้สูตร

เดียวกันกับที่ใช้เพาะเมล็ด ส่วนสูตรอาหารสำหรับระยะเป็นต้นจิว คือ สูตรอาหารของจิตราพรณ ระยะนี้กล้วยไม้จะใช้อาหารเพาะเลี้ยงอย่างรวดเร็ว และขยายเพิ่มปริมาณจนแน่นขวดภายในเวลา 1.5 – 2 เดือน และจะสามารถย้ายออกปลูกลงจากขวดได้ภายในระยะเวลา 6 – 12 เดือน หลังจากทำการ subculture ต้นจิวไปแล้ว 1 ครั้ง ทำการล้างรากต้นจิวให้สะอาดโดยแกว่งเบาๆ ในน้ำอุ่นและใช้มือตรวจสอบว่าปราศจากกลิ่น หลังจากนั้นนำไปผูกกับมะพร้าวชุมน้ำที่มดติดอยู่กับแผ่นไม้ขนาดประมาณ 3 x 4 นิ้ว

งบประมาณที่ใช้

200,000 บาท

ปัญหา – อุปสรรค

การปนเปื้อนจุลินทรีย์และการตายของพืช เนื่องจากกระแสไฟฟ้าขัดข้อง ถึงแม้จะมีเครื่องสำรองไฟแต่ก็เป็นระบบที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถทำงานต่อเนื่องได้ทันทีหลังไฟฟ้าดับ หรือ กระแสไฟฟ้าตก

ข้อเสนอแนะ

ให้มีการจัดการระบบสำรองไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ

โครงการศึกษาการอนุรักษ์พันธุกรรมกล้วยไม้ดินนางอ้ว

Pecteilis susannae (L.) Rafin

โดยวิธีการทำเมล็ดเทียมเพื่อการเก็บรักษาในระยะยาว

นางอ้ว *Pecteilis susannae* (L.) Rafin เป็นกล้วยไม้ดินชนิดหนึ่งซึ่งมีการกระจายพันธุ์ตามป่าผลัดใบหรือป่าดิบแทบทุกภาคในประเทศไทย แต่ปัจจุบันประชากรนางอ้วได้ลดน้อยลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากถูกลักลอบนำออกมาจากพื้นที่ธรรมชาติ เพื่อทำการจำหน่ายในวงการตลาดไม้ดอกไม้ประดับ เพราะมีดอกสวยและกลิ่นหอม อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กล้วยไม้ดินชนิดนี้มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์สูง คือ แหล่งที่อยู่อาศัยถูกคุกคามอันเนื่องมาจากการพัฒนาพื้นที่เพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการนำมาอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัย รวมทั้งขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณเพื่อนำกลับสู่แหล่งกำเนิดเดิม

การทำเมล็ดเทียมโดยใช้เทคนิคเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเก็บรักษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชได้ในระยะยาว อีกทั้งยังสะดวกและ

มีแนวโน้มที่จะให้ผลสำเร็จสูงในการนำกลับคืนสู่สภาพธรรมชาติอีกด้วย

การดำเนินงาน

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชักนำให้เกิดขบวนการ Embryogenesis ของกล้วยไม้ดินนางอ้ว โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ศึกษาปัจจัยที่เหมาะสมในการสังเคราะห์เมล็ดเทียมจาก somatic embryo ของกล้วยไม้ดินนางอ้ว และศึกษาปัจจัยที่เหมาะสมในการเก็บรักษาเมล็ดเทียมที่ผลิตได้ เพื่อใช้ประโยชน์ในระยะยาว

ผลการดำเนินงาน

ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชักนำให้เกิดขบวนการ Embryogenesis ของกล้วยไม้ดินนางอ้ว โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ผลการทดลองพบว่าการชักนำให้

เกิด somatic embryo สามารถทำได้โดยนำส่วนข้อของ ต้นจิวที่ปลอดเชื้อไปเลี้ยงบนอาหารสูตร แต่ยังไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควรจึงได้มีการทดลองผลิตเมล็ดเทียมจาก protocorm-like bodies (PLBs) แทน ทั้งนี้เพื่อหา วิธีการเคลือบเมล็ดเทียมและการเก็บรักษาเมล็ดเทียม ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่แตกต่างกัน พบว่า การเก็บรักษาเมล็ดเทียมในห้องมืดและห้องเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ ซึ่งมีอุณหภูมิเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 20 - 23°C สามารถทำให้เมล็ดเทียมมีชีวิตรอดและมีพัฒนาการ ได้ดีกว่าเก็บที่อุณหภูมิตู้เย็นหรือในที่ๆ มีแสงสว่าง โดย เมล็ดเทียมที่เก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิเฉลี่ย 20 - 23°C สามารถมีชีวิตอยู่หลังจากเลี้ยงได้นาน 6 สัปดาห์ สามารถ ออกและมีพัฒนาการ เช่น เกิดขนอ่อนขึ้นปกคลุมทั่วไป ขณะที่เมล็ดเทียมที่เลี้ยงอุณหภูมิ 4°C ในที่มืด และที่ 23°C ในที่ๆ ได้รับแสงสว่าง 16 ชั่วโมง จะกลายเป็น สีนํตาลและไม่มีการงอกเกิดขึ้นแต่อย่างใด

งบประมาณที่ใช้

200,000 บาท

ปัญหา - อุปสรรค

ต้นพันธุ์ปลอดเชื้อ สำหรับทำการทดสอบมีปริมาณ น้อย ทำให้ไม่สามารถทดลองได้หลายๆ ซ้ำๆ ส่วนการขยาย ต้นพันธุ์ที่มีอยู่ในห้องเพาะเลี้ยง ไม่สามารถขยายมาก เท่าที่ควร เนื่องจาก PLBs หรือต้นจิวปลอดเชื้อ หลังการย้าย PLBs บางส่วนจะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลคล้ำ และตาย หรือต้นจิวปลอดเชื้อบางส่วนหากมีการตัดแบ่ง ชิ้นส่วนของ ลำต้น ใบ หรือราก หลังการย้ายต้นจิว บางส่วนจะมีลักษณะเป็นสีน้ำตาลคล้ำ ไม่โตและตาย ไปในที่สุด

โครงการสำรวจวัชพืชและพืชทนเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดินเค็มเป็นปัญหาในการเพาะปลูกพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นระยะเวลายาวนาน อันมีสาเหตุมาจากชั้นหินเกลือและหินอมเกลือที่อยู่ใต้ดิน ในหมวดหินมหาสารคาม ซึ่งเป็นหมวดหินชั้นบนสุดของชุดหิน ลักษณะพื้นที่ดินเค็มมีคราบเกลือบนผิวดินเป็นจำนวนมาก พืชที่ขึ้นในดินเค็มโดยมากมักพบตายเป็นหย่อมๆ ต้นแคระแกรน การเจริญเติบโตของพืชไม่สม่ำเสมอ พืชที่ขึ้นได้ในดินเค็มต้องมีกลไก 3 ลักษณะ คือ 1) การไม่ดูดเกลือเข้าไป 2) การดูดเกลือเข้าไปแล้วสะสมเอาไว้ และ 3) การคายเกลือออกมา เพื่อบรรเทาความเป็นพิษของเกลือ โดยพืชชนิดหนึ่งๆ อาจจะมีลักษณะเดียวหรือหลายลักษณะรวมกันได้

จากการสำรวจที่ผ่านมาพบว่าชนิดของพืชจะเปลี่ยนไปตามฤดูกาลซึ่งในช่วงฤดูแล้งวัชพืชส่วนใหญ่จะตายลง หรือพักตัว และเพื่อให้ได้ข้อมูลการเจริญเติบโตของพืชในพื้นที่ดินเค็มดังกล่าวจำเป็นต้องทราบธรรมชาติความเปลี่ยนแปลงของพืช และทราบถึงผลกระทบของความเค็มต่อลักษณะทางกายวิภาคศาสตร์ของพืชในแต่ละ

ชนิด ซึ่งทำให้ทราบลักษณะกลุ่มพืชที่มีการปรับตัวในแบบแผนต่างๆ และสามารถนำความรู้ที่ได้ในแต่ละกลุ่มพืชมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ เพื่อดัดแปลงใช้กับพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่อไป

การดำเนินงาน

ทำการศึกษากายวิภาคศาสตร์ของพืชทนเค็มจำนวน 10 ชนิด ปลูกพืชทนเค็มภายในศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น จำนวน 3,000 ต้น สำรวจและบันทึกภาพพืชทนเค็ม จำนวน 30 ชนิด และบรรยายลักษณะพืชจำนวน 100 ชนิด

ผลการดำเนินงาน

ทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างวัชพืชและพืชทนเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการเก็บรวบรวมตัวอย่างพืชทนเค็ม จำนวน 5 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ Aizoaceae, Asteraceae, Commelinaceae, Euphorbiaceae และ Scrophulariaceae 10 ชนิด ได้แก่ *Sesuvium*

portulacastrum L., *Vernonia elliptica* DC., *Vernonia juncea* Hook.f., *Murdannia spectabilis* (Kurz) Faden, *Murdannia* sp., *Microstachys chamaelea* (L.) Mull.Arg., *Microstachys polyphyllus* Willd. , *Bacopa monnieri* (L.) Wettst., *Lindernia crustacea* (L.) F.Muell. และ *Lindernia viatica* (Kers ex Barnett) Philcox เพื่อศึกษาลักษณะกายวิภาคศาสตร์ของผิวใบ และใบของพืช โดยการนำตัวอย่างพืชมาล้างน้ำให้สะอาดทุกส่วน และนำไปรักษาสภาพเนื้อเยื่อด้วยสารละลาย FAA 70% แช่ตัวอย่างไว้อย่างน้อย 24 ชั่วโมง จึงนำมาศึกษาลักษณะเนื้อเยื่อชั้นผิว โดยวิธีการลอกผิว วิธีการทำให้ใส และศึกษากายวิภาคศาสตร์ในภาพตัดขวางของชิ้นตัวอย่าง ที่ผ่านกรรมวิธีพาราฟิน (paraffin method) พร้อมทั้งทำการบันทึกภาพ จำนวน 30 ชนิด และทำการเพาะขยายพันธุ์และนำปลูกในพื้นที่ จำนวน 3,000 ต้น พร้อมทั้งบรรยายลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืชเพิ่มเติม จำนวน 100 ชนิด

จากการสังเกตลักษณะภายนอกของพืช พบว่าพืชมีการปรับตัวให้ทนต่อสภาพความเค็ม 3 ลักษณะ คือ 1) มีลักษณะลำต้น กิ่งก้าน และใบ อวบ เช่น *Pluchea indica* (ขลุ) และ *Sauropus bacciformis* (สร้อยนกเขา) เพื่อสะสมน้ำไว้ใช้ ซึ่งส่วนใหญ่มักพบในพืชที่ขึ้นบริเวณทะเลทราย 2) พืชมีการขับเกลือออกจากเซลล์ เมื่อพบว่ามีการเกลืออยู่บนลำต้นหรือใบ 3) พืชมีการสะสมเกลือไว้ในเซลล์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสีใบจากสีเขียวเป็นสีแดงหรือน้ำตาล โดยพืชยังมีชีวิตอยู่รอด พืชส่วนใหญ่พบในช่วงฤดูฝนเนื่องจากสามารถเจริญอยู่ได้ เพราะมีปริมาณน้ำมากพอที่ทำให้ความเข้มข้นของเกลือลดลง พืชที่เป็นตัวบ่งชี้สภาพความเค็มได้ คือ *Azima sarmentosa* (หนามพุดดอ) *Maytenus marcanii* (หนามแดง) และ *Pluchea indica* (ขลุ) เนื่องจากพบได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน และจากการวิเคราะห์ตัวอย่างดินจำนวน 20 แหล่ง พบว่ามีค่าการนำไฟฟ้าหน่วยเป็น มิลลิโอมล์ จำนวน 7 แหล่ง และค่าการนำไฟฟ้าหน่วยเป็น ไมโครโอมล์ จำนวน 13 แหล่ง โดยที่บริเวณบ้านเมืองเพี้ย ตำบลเมืองเพี้ย อำเภอนบพิตำ จังหวัดขอนแก่น มีค่าการนำไฟฟ้าสูงสุด คือ 6.25 มิลลิโอมล์ ในขณะที่บริเวณ

บ้านขามเปี้ย ตำบลบ้านแฮด กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีค่าการนำไฟฟ้าต่ำสุด คือ 586 ไมโครโอมล์ เนื่องจากการเก็บตัวอย่างดินเก็บในช่วงฤดูที่แตกต่างกัน คือ หากเก็บตัวอย่างดินในช่วงฤดูแล้งจะทำให้ค่าการนำไฟฟ้าที่ได้สูง เนื่องจากมีความเข้มข้นของสารละลายสูง ตรงกันข้ามหากเก็บในช่วงฤดูฝนค่าการนำไฟฟ้าที่ได้ต่ำ เนื่องจากมีความเข้มข้นของสารละลายต่ำ และเมื่อนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับจะได้ค่าที่แตกต่างกันมาก ดังนั้นจึงควรเก็บตัวอย่างในช่วงเดียวกัน

งบประมาณที่ใช้

340,000 บาท

ปัญหา - อุปสรรค

1. พืชล้มลุกบางชนิดมีระยะการออกดอกหรือผลล้นเป็นอุปสรรคต่อการเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาจำแนกชนิด
2. การเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวัดสภาพความเค็มของดินเก็บในเวลาและฤดูกาลที่แตกต่างกัน ทำให้มีความเค็มแตกต่างกันออกไป
3. การสังเกตดินที่มีความเค็มในพื้นที่บางช่วงเวลา โดยเฉพาะในฤดูฝน ไม่ค่อยชัดเจนนัก เนื่องจากมีน้ำชะล้างคราบเกลือออกไป

การศึกษาและให้บริการอนุกรมวิธานพืช

สำรวจ ศึกษา และจัดทำตัวอย่างพรรณไม้

ดำเนินการออกสำรวจทั้งภายในและภายนอกพื้นที่จำนวน 57 ครั้ง และเก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้มาไว้ในสวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ โดยรวบรวมและจัดเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง จำนวน 335 ชนิด 1,990 ตัวอย่าง และตัวอย่างพรรณไม้ดอง จำนวน 410 ตัวอย่าง โดยที่นักวิชาการได้ทำการตรวจสอบรายชื่อที่ถูกต้อง จากการสำรวจในปีนี้และปีก่อน ได้จำนวนชนิดพรรณไม้แห้งที่เพิ่มขึ้น 246 ชนิด และพรรณไม้ดอง 139 ชนิด และจัดเก็บในหอพรรณไม้ สวนพฤกษศาสตร์ จ.เชียงใหม่ โดยแบ่งเป็นพรรณไม้แห้ง จำนวน 1,682 ตัวอย่าง และพรรณไม้ดอง จำนวน 463 ตัวอย่าง เพื่อใช้ในการสืบค้นอ้างอิงของนักวิชาการและการจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ต่อไป

แลกเปลี่ยนตัวอย่างพรรณไม้

องค์การฯ ได้แลกเปลี่ยนตัวอย่างพรรณไม้แห้ง/ดอง และตัวอย่างมีชีวิต กับหน่วยงานภายนอก จำนวน

1,257 ตัวอย่างอาทิเช่น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หน่วยจัดการต้นน้ำห้วยดีหมี และหน่วยจัดการต้นน้ำโป่งไคร้ เป็นต้น

จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ จำนวน 2,711 ป้าย สำหรับติดตั้งภายในสวนพฤกษศาสตร์ เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้เข้ามาศึกษาพรรณไม้ภายในสวนฯ และทำป้ายบอกสถานที่ บอกทางเดิน ติดตามแนวถนนภายในสวนฯ จำนวน 40 ป้าย

การพัฒนาและให้บริการระบบฐานข้อมูลพืช

การบริหารจัดการข้อมูลพืชจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของสวนพฤกษศาสตร์ ทั้งนี้เพราะข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการศึกษา-วิจัย และการอ้างอิง โดยเฉพาะการศึกษาทางอนุกรมวิธานพืชเท่านั้น แต่ยังมี ความสำคัญต่อการศึกษา-วิจัย ที่เกี่ยวข้องกับพืชในทุกๆ สาขาวิชา การจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ ข้อมูลที่ดีและมีมาตรฐาน จึงมีความสำคัญและก่อให้เกิด ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้

ในปีงบประมาณ 2550 ได้ดำเนินการจัดทำแผน พัฒนาระบบฐานข้อมูลขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ โดย สรุปภาพรวมแผนงาน ดังนี้

ภาพรวมฐานข้อมูลขององค์การฯ ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. ฐานข้อมูลพืช (Plants Database) ซึ่งเป็น ฐานข้อมูลที่พัฒนาและบริหารจัดการภายในองค์การฯ โดย

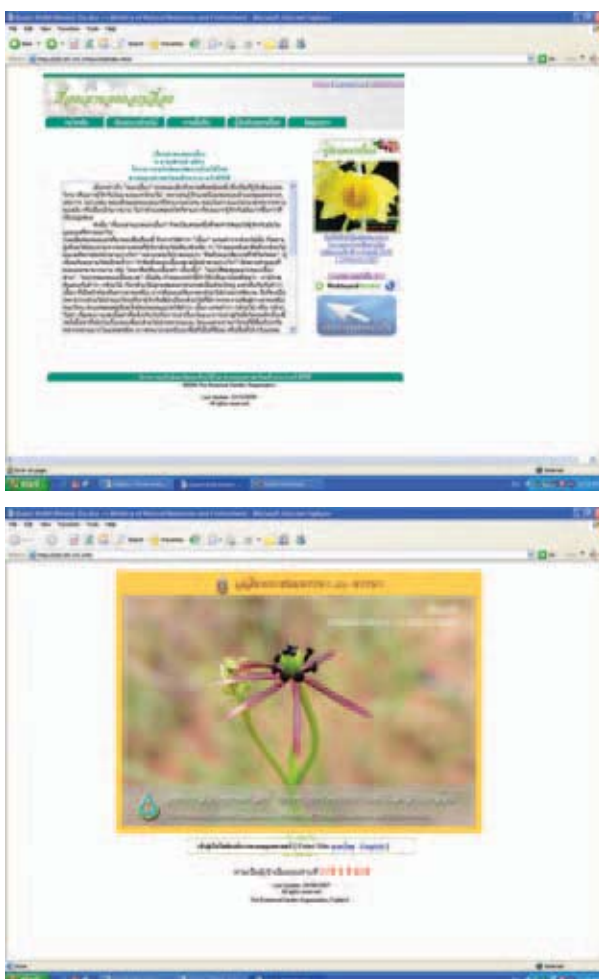
มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยจัดเก็บ รวบรวม และบริหาร จัดการข้อมูล แบ่งเป็น

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน (Basic Information) ทำการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของพืชแต่ละชนิด ที่ได้มีการ ศึกษาและตีพิมพ์เผยแพร่ในสิ่งพิมพ์ชนิดต่างๆ

1.2 ข้อมูลการรวบรวมพันธุ์ (Collections) เป็นฐานข้อมูลที่ทำขึ้นเพื่อบริหารจัดการข้อมูลพันธุ์ไม้ ที่มีการรวบรวมไว้ภายในองค์การฯ

1.3 ข้อมูลที่มาจากการศึกษาวิจัย (Research) เป็นฐานข้อมูลที่มีความเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการ ต่อโครงการศึกษา-วิจัยเฉพาะเรื่อง ปัจจุบันมี 1 ฐาน คือ ฐานข้อมูลเชื้อพันธุไม้ป่าที่มีศักยภาพเป็นพืชเศรษฐกิจหรือ เป็นแหล่งเชื้อพันธุกรรมสำหรับใช้ในงานปรับปรุงพันธุ์พืช

1.4 ข้อมูลเพื่อการเผยแพร่ (Publish) เป็น ฐานข้อมูลเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษา- วิจัย และรวบรวม โดยข้อมูลที่ได้จะมาจากทุกๆ ฐานข้อมูล ที่มีอยู่ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ได้เนื้อหา

ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และเข้าใจง่ายเพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ปัจจุบันมีอยู่ 1 ฐาน คือ ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้จากหนังสือสิ่งพิมพ์ของ อ.ส.พ. โดยทำการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

2. ฐานข้อมูลแมลง (Insects Database) เป็นฐานข้อมูลที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือกับโครงการวิจัยด้านแมลงจากทั้งในและนอกประเทศ โดยปัจจุบันได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ <http://www.qsbginsects.org/databases.php>

การพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์และศูนย์รวมพรรณไม้

การพัฒนาพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่ และศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก, จ.ระยอง และ จ.ขอนแก่น ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้หายาก พรรณไม้ประจำถิ่น เป็นแหล่งบริการให้ความรู้ทางด้านพืช เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติของเยาวชน และเป็นแหล่งนันทนาการสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

โดยในปีงบประมาณ 2550 ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ทั้ง 4 สวน จำนวนประมาณ 80 ไร่ เพื่อเตรียมพื้นที่จัดแสดงแปลงไม้ดัด จัดแสดงวงศ์ไม้ ได้แก่ วงศ์ *Dipterocarpaceae*, *Magnoliaceae*, *Combretaceae*, วงศ์หว้า, วงศ์ลีลาวดี, วงศ์ไทร, วงศ์บัว และวงศ์ปาล์ม พัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งชมพรรณไม้ใหม่ และปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อจัดทำเส้นทางชมพรรณไม้รอบบึง และขุดลอกคูสระน้ำเพื่อเตรียมจัดแสดงพืชน้ำโดยปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดินบริเวณขอบสระ

การเพาะขยายพันธุ์พืช

โดยในปีงบประมาณ 2550 ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์ไม้ที่ขยายพันธุ์ง่าย ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับต่างๆ จำนวน 590,494 ต้น เพื่อใช้ในการตกแต่งพื้นที่ภายในสวน และการจัดแสดงภายในโรงเรือนต่างๆ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ปลูกร่วมเติมในวงศ์ไม้และพื้นที่เสื่อมโทรม และแจกจ่ายให้กับประชาชน/หน่วยงานราชการ ส่วนพันธุ์ไม้หายาก ทำการเพาะขยายพันธุ์โดยใช้เทคนิคพิเศษในการขยายพันธุ์ จำนวน 92,291 ต้น เพื่อการศึกษาวิจัย การอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ เพื่อปล่อยคืนป่า และเพื่อการจำหน่ายเพิ่มรายได้ให้กับองค์การฯ

การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้

ดำเนินการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านต่างๆ ดังนี้

การจัดวิทยากรนำชมสวน

เพื่อให้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ โดยการจัดบรรยายประกอบสื่อสารสนเทศในอาคารศูนย์สารสนเทศเป็นประจำทุกวัน จัดวิทยากรนำชมและบรรยายให้ความรู้ทางด้านพืชในเส้นทางศึกษาพรรณไม้ในสภาพธรรมชาติให้แก่เยาวชน นิสิต นักศึกษา และผู้เข้าเยี่ยมชมทั่วไป จำนวน 23,616 คน

การจัดฝึกอบรมเยาวชน

เพื่อปลูกฝังกลุ่มเยาวชนให้เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติด้านพืช ได้แก่การจัดอบรมในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

- หลักสูตร “นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบรู้เยาว์”
- หลักสูตร “นักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น”

- หลักสูตร “ผู้นำชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”
- หลักสูตร “การถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกให้แก่เกษตรกร”
- หลักสูตร “การผลิตของที่ระลึกให้แก่กลุ่มแม่บ้าน”

โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน 1,019 คน

การจัดบรรยายทางวิชาการ

โดยมีผู้เข้ารับการบรรยาย จำนวน 1,029 คน เพื่อบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- เรื่อง “อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ” โดย ดร.ฉวีวรรณ หุตะเจริญ ที่ปรึกษา ด้านแมลง
- เรื่อง “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและกล้วยไม้ไทย” โดย นายดนัย สรรพศรี และนายนาวัน อินทกุล
- เรื่อง “การปลูกเลี้ยง การดูแลรักษาแคตตัสและพืชอวบน้ำ” โดย อ.ทศ วสุทาน ผู้เชี่ยวชาญ พืชแคตตัสและคณะ
- เรื่อง “โลกร้อน” โดย นางกนกวรรณ แคลฮูล, นางไสรยา ระวีวรรณ และ น.ส.ไพลิน กันทา
- เรื่อง “พรรณไม้พื้นเมืองภาคตะวันออก” โดย นายวัชระ บุญชัย
- เรื่อง “การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช”, “การปลูกและผลิตพืชสมุนไพร” โดย ดร.สุภาณี เวสสบุตร , นายวิทยา ปองอมรกุล และ น.ส.ไพลิน กันทา
- เรื่อง “อาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม” โดย นายมณฑล นอแสงศรี

- เรื่อง “การอนุบาลกล้วยไม้จิ๋ว” โดย ดร.สันติ วัฒนฐานะ และทีมงาน
- เรื่อง “บทบาทเยาวชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” โดย นายมณฑล นอแสงศรี
- เรื่อง “การอนุรักษ์พรรณไม้ไทยและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” และ “การเก็บตัวอย่างพรรณไม้” โดย นายนาวัน อินทกุล และ นายกิตติพงษ์ มโนรมย์
- เรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์พืชนอกถิ่นที่อยู่อาศัยของไทย” โดย Dr.Peter Wyse Jackson, Mr.Bian Tan, ดร.สิริกุล บรรพพงศ์, ดร.สมทรง โชติชื่น, รศ.ม.ล.จารุพันธ์ ทองแถม, ดร.วรดลต์ แจ่มจำรูญ

จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญ

- กิจกรรมวันเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคมมหาราช
- กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ
- กิจกรรมวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ
- กิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก
- กิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก
- กิจกรรมวันเฉลิมพระเกียรติ 12 สิงหาคมมหาราชินี
- กิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา เทิดไท้องค์มหาราชัน
- กิจกรรมโครงการเยาวชนกับโลกสีเขียว
- กิจกรรมปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์

โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น

18,708 คน

การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

- จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์สวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จำนวน 214,200 ฉบับ
- จัดทำคู่มือชมสวน และคู่มือกิจกรรมต่างๆ จำนวน 5,450 เล่ม
- จัดทำ Newsletter vol.15 จำนวน 4,000 เล่ม

การจัดนิทรรศการ

จัดนิทรรศการให้ความรู้ทางพฤกษศาสตร์ทั้งในและนอกองค์การ 36 ครั้ง ดังนี้

นิทรรศการภายใน จำนวน 17 ครั้ง

- นิทรรศการ “พรรณไม้เด่นวันนี้” จำนวน 11 ครั้ง ณ อาคารสำนักพัฒนาและปลูกบำรุงสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่
- จัดนิทรรศการ “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและโครงการพระราชดำริ” ระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2550 ณ อาคารศูนย์สารสนเทศ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่
- นิทรรศการ “ประวัติศูนย์รวมพรรณไม้กับกิจกรรมโครงการต่างๆ ประจำปี 2550” จำนวน 2 ครั้ง ระหว่างวันที่ 14 - 15 มิถุนายน 2550 และวันที่ 10 สิงหาคม 2550 ณ ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง
- นิทรรศการ “กล้วยไม้ไทย” ระหว่างวันที่ 1 - 31 กรกฎาคม 2550 ณ ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก
- นิทรรศการ “ลูกเดือย” ระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม - 30 กันยายน 2550 ณ อาคารพิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่
- นิทรรศการ “หญ้าแฝก” “พรรณไม้ภายในศูนย์ฯ” และ “ภาวะโลกร้อน” วันที่ 14 กันยายน 2550 ณ ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก

นิทรรศการภายนอก จำนวน 19 ครั้ง

- นิทรรศการ “เผยแพร่โครงการรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ในงานครบรอบ 4 ปี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 2 - 6 ตุลาคม 2549
- นิทรรศการเผยแพร่องค์การสวนพฤกษศาสตร์และพรรณไม้ไทย ในงานฤดูหนาวประจำปี

จังหวัดเชียงใหม่ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2549 - 14 มกราคม 2550

- นิทรรศการ เรื่อง “กล้วยไม้ไทย” ณ ศาลากลาง จ.พิษณุโลก และโรงเรียนชาติตระการวิทยา จ.พิษณุโลก ระหว่างวันที่ 11 - 20 มกราคม 2550 และ วันที่ 23 - 24 มกราคม 2550
- นิทรรศการเผยแพร่ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออก จ.ระยอง กับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “ปิ้งจาร์จ” ณ โรงเรียนบ้านสองสลึง ตั้งตรงจิตร ๔ จ.ระยอง วันที่ 12 มกราคม 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “วัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น บทบาทหน้าที่ศูนย์ฯ” “ผักพื้นบ้านอีสาน” “แฝกในพระราชดำริ” “กล้วยไม้” และ “การเจริญเติบโตของพรรณไม้” ณ โรงเรียนสหราษฎร์อนุกุล ต.หัวทุ่ง อ.พล จ.ขอนแก่น วันที่ 12 มกราคม 2550

- นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและนิทรรศการพืชทนแล้ง ณ สวนสาธารณะหนองบวหาด จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 - 4 กุมภาพันธ์ 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “แฝกในพระราชดำริ” และ “สมุนไพรไทย” ณ โรงเรียนพล อ.พล จ.ขอนแก่น ระหว่างวันที่ 1 - 4 มีนาคม 2550
- นิทรรศการเผยแพร่คุณค่าหญ้าแฝกพืชอนุรักษ์ดินและน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และแนะนำสวนพฤกษศาสตร์ ในงานวันเรียนรู้สู่ชุมชน เทศกาลห้องครัวชั้น 80 พรรษา ณ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง จ.เชียงใหม่ วันที่ 22 มีนาคม 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “นานาพฤกษาพรรณฤๅษาสัญเพราะโลกร้อน” ณ อิมแพคเมืองทองธานี ปทุมธานี วันที่ 5 มิถุนายน 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “พรรณไม้ในสวน (ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเจียงเหเหนือ จ.ขอนแก่น)” ณ วัดหิมาลัย บ้านกุดหมากเก็บ อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น ระหว่างวันที่ 11 - 14 เมษายน 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “ประวัติศูนย์รวมพรรณไม้กับกิจกรรมโครงการต่างๆ ประจำปี 2550” ณ อุทยานรังสรรค์ จ.ระยอง ระหว่างวันที่ 25 - 26 มิถุนายน 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “พรรณไม้เกิดพระนามและคุณค่าพรรณไม้ไทย” ณ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แรม จ.เชียงใหม่ วันที่ 26 มิถุนายน 2550
- นิทรรศการงานวันวิทยาศาสตร์เสริมปัญญาในสังคม ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 6 - 18 สิงหาคม 2550
- นิทรรศการงานวันดอกไม้ประจำปีของชาติ ณ โรงแรมปาร์คนายเลิศ กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 16 - 19 สิงหาคม 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “พฤกษาสยาม ครั้งที่ 4” ณ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์บางกะปิ กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 24 สิงหาคม - 2 กันยายน 2550

- นิทรรศการ เรื่อง “คุณค่าพรรณไม้ไทย” ในงานปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติเทศกาลห้องครัวชั้น 80 พรรษา ณ ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก ระหว่างวันที่ 12 - 15 กันยายน 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “โลกร้อนในงานรวมพลังไทยสู่ภัยโลกร้อน” ณ ศูนย์ไบเทค บางนา กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 17 - 20 กันยายน 2550
- นิทรรศการ เรื่อง “คุณค่าพรรณไม้ไทย” ในงานครบรอบ 5 ปี ทส. ณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 28 กันยายน - 5 ตุลาคม 2550

เผยแพร่ความรู้/ ผลงานทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ในสื่อของ

อ.ส.พ. จำนวน 12 เรื่อง ดังนี้

เอกสารสิ่งพิมพ์ จำนวน 2 เรื่อง

- เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทางพฤกษศาสตร์ Seminar and training workshops on inventory and

sustainable use of plant resources I: morphology and taxonomy ระหว่างวันที่ 5 - 16 มกราคม 2550 โดย องค์การสวนพฤกษศาสตร์ร่วมกับ Kochi Prefectural Makino Botanical Garden Japan โดย การสนับสนุนของ Japan International Cooperation Agency (JICA)

- เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทางพฤกษศาสตร์ หลักสูตร “นักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น” รุ่นที่ 12 ระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2550

บทความทาง Website ขององค์การฯ จำนวน 10 เรื่อง

- เรื่อง “ลักษณะทั่วไปของกล้วยไม้” โดย ดร.วิระชัย ณ นคร และ น.ส.สุรางค์รัชต์ อินทะมุสิก
- เรื่อง “การตั้งชื่อกล้วยไม้” โดย ดร.สันติ วัฒนฐานะ
- เรื่อง “รู้จักดอกเอื้อง” โดย ศุภลักษณ์ ภูมิคง
- เรื่อง “การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พืชป่าหมู่บ้านแม่เฒ่า ต.แม่เฒ่า อ.แม่วัง จ.เชียงใหม่” โดย แก้วตา ศิริเมฆารักษ์, นัสนิษฐ์ ช่างเหล็ก, บุปผา มากพงษ์, รัตนาภรณ์ บุญนาค และ สิริรัตน์ บุญนาค
- เรื่อง “ความหลากหลายทางชีวภาพเมืองโบราณดงเวียงแก่น” โดย ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา
- เรื่อง “การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากพืชป่า” โดย ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา
- เรื่อง “บันทึกกล้วยไม้แปลกและหายากในงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติราชพฤกษ์ 2549” โดย ดร.สันติ วัฒนฐานะ
- เรื่อง “บทบาทของต้นไม้ต่อการลดฝุ่นและก๊าซพิษ” โดย ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา
- เรื่อง “กล้วยไม้ในบึงน้ำจืด” โดย ดร.สันติ วัฒนฐานะ และกิตติพงษ์ เกิดสว่าง
- เรื่อง “ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของแฝก” โดย ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา

ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่างๆ จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

- **S.Watthana**, H./E. Pedersen and S. Suddee.2006 Substrate Diversity, Demography, and Fruit Set in Two Populations of the Epiphyte *Pomatocalpa spicatum* (Orchidaceae) in Thailand, Selbyana 27(2): 165-174.
- **P.Suksathan** and K. Larsen 2006. A new species of *Tirpitzia* (LINACEAE) from Thailand. Thai For. Bull. (Bot.) 34:201-205.
- **C.Maknoi** and T. Jenjittikul. 2006. A new Species of *Curcuma* L. (Zingiberaceae) from Southeast Asia. Gardens' Bulletin Singapore 58: 41-46.
- **S.Watthana**, T. Hidayat, M. Ito and T. Yukawa. 2006. Phylogeny of the Genus *Pomatocalpa* Breda (Orchidaceae). Gardens' Bulletin Singapore 58: 55-80.
- **S.Watthana**, 2007. The Genus *Pomatocalpa* (Orchidaceae). A Taxonomic Monograph. Harvard Papers in Botany 11(2): 207-256.
- A. Sasaki, S.Takeda, M. Kanzaki, S. Ohta and **P.Preechapanya**. 2007. Population dynamics and land-use changes in a *Miang* (Chewing Tea) Village, Northern Thailand. Tropics 16(2): 75-85.
- **W.La-ongsri** and C. Trisonthi. 2007. Ethnobotanical Study of *Nelumbo nucifera* Gaertn. (Nelumbonaceae) and Nymphaeaceae in Thailand. The Proceeding of IWGS Annual Symposium 2007: 91-96.

การพัฒนาธุรกิจ

ดำเนินการจัดเก็บรายได้จากการดำเนินงานและการให้บริการขององค์การฯ จำนวน 17.77 ล้านบาท ดังนี้

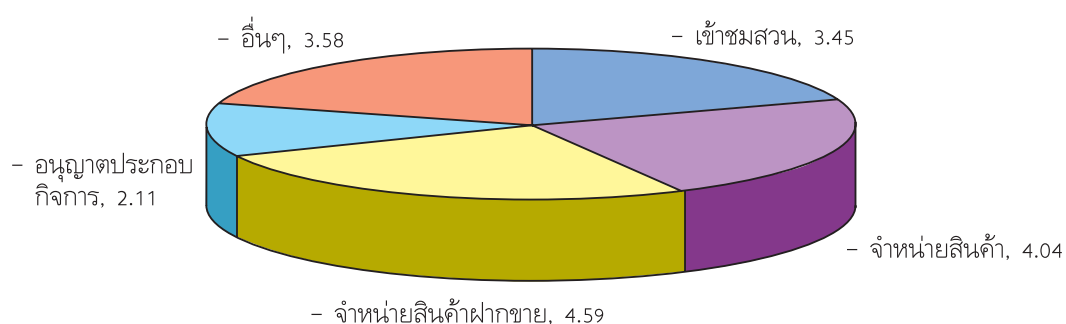
- จัดจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ.เชียงใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 3.45 ล้านบาท
- ให้สิทธิเอกชนเข้าประกอบกิจการในพื้นที่ศูนย์ฝึกอบรมและสัมมนา จำนวน 2.11 ล้านบาท
- จำหน่ายสินค้าขององค์การฯ อาทิเช่น หนังสือพรรณไม้ หนังสือพรรณไม้หน้าปิงบอระเพ็ด โปสเตอร์ เลื่อ และพันธุ์ไม้ จำนวน 4.04 ล้านบาท
- จำหน่ายสินค้าฝากขายจากชุมชน อาทิเช่น ผลิตภัณฑ์กระดาษสา เครื่องสำอางที่ผลิตจากสมุนไพร และของที่ระลึกต่างๆ จำนวน 4.59 ล้านบาท
- รายได้อื่นๆ จำนวน 3.58 ล้านบาท อาทิ ค่าเช่าห้องประชุม ค่าลงทะเบียน ค่าจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
การจำหน่ายบัตร	1.78	0.96	0.38	0.33	3.45
การอนุญาตให้ประกอบกิจการ	1.92	0.88	0.63	0.61	4.04
การจำหน่ายสินค้าขององค์กรฯ	2.54	1.12	0.36	0.57	4.59
การจำหน่ายสินค้าฝากขาย	0.07	0.75	0.61	0.68	2.11
รายได้อื่นๆ	1.03	0.41	0.03	2.10	3.58
รวม	7.34	4.12	2.01	4.29	17.77

รายได้จากการดำเนินงานแยกตามประเภท

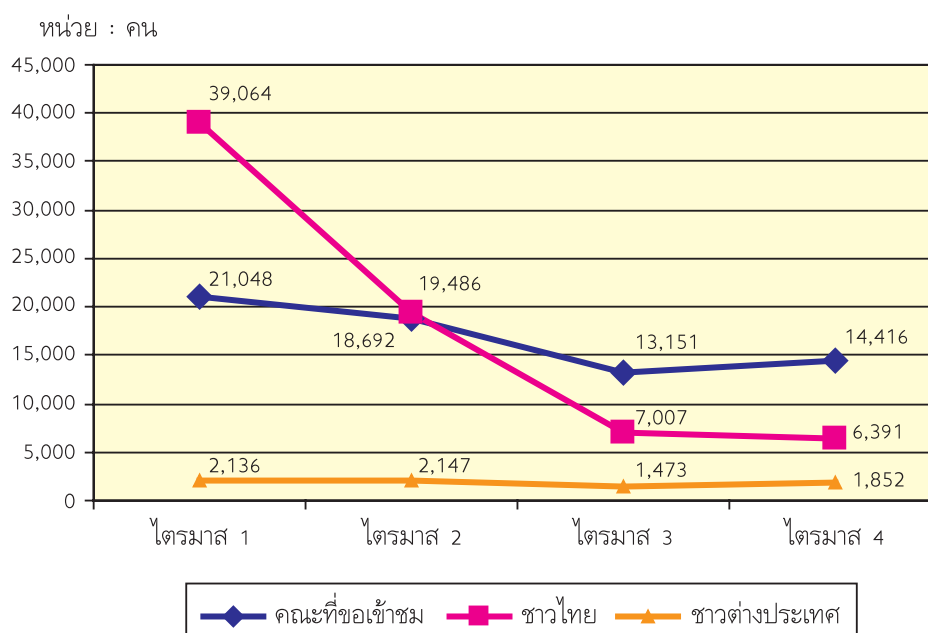

สถิตินักท่องเที่ยว

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
คณะที่ขอเข้าชม	21,048	18,692	13,151	14,416	67,307
นักท่องเที่ยวชาวไทย	39,064	19,486	7,007	6,391	71,948
นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ	2,136	2,147	1,473	1,852	7,608
รวม	62,248	40,325	21,631	22,659	146,863

สถิตินักท่องเที่ยวประจำปี 2550

การบริหารจัดการ

ในด้านการบริหารงานของ อ.ส.พ. ดำเนินการโดยผู้อำนวยการ ซึ่งกำกับดูแลนโยบายโดยคณะกรรมการองค์การฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้ดำเนินการระดมความคิดเห็นของพนักงานในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และตามแนวทางของแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการจัดท้าวสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน จัดทำแผนงาน คำของบประมาณ และติดตามผลการปฏิบัติงาน บริหารงานคลัง การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ ตลอดจนจัดประชุมคณะกรรมการอนุกรรมการคณะต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน มีเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย, สถาบันและองค์การอื่นทั้งในและนอกประเทศ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปในระดับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการดำเนินการอบรมเพิ่มทักษะในการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ ในโครงการ

พัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากร เพื่อเป็นการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างในทุกระดับชั้น

การพัฒนาบุคลากร

ดำเนินการในด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยส่งเสริมให้พนักงาน/ลูกจ้าง ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการศึกษา

ส่งเสริมให้พนักงานขององค์การฯ ได้รับทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกและปริญญาโท จำนวน 4 คน

- พี่วงศ์บัวและไผ่น้ำ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : นางสาวรณัฐ ละอองศรี
- แมลง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : นายสมยศ คีลาล้อม
- Environmental Engineering and

Management (focus on phytoremediation) Asian Institute of Technology (AIT) : นางสาวสาวิตรี สระศรีรัตน์

- เคมีอินทรีย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : นางสาวรัชฎาวรรณ ปัญญา

การศึกษาดูงาน

ภายในประเทศ

จัดกิจกรรมการพัฒนาการศึกษาและดูงานภายในประเทศสำหรับพนักงานและลูกจ้าง ระหว่างวันที่ 14 - 18 มิถุนายน 2550 จำนวน 40 คน โดยศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการและแผนการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ ณ ไร่รุ่งน พืป์ ไวนอร์รี่ (เขาใหญ่), ฟาร์มโชคชัย จ.สมุทรสงคราม ศึกษาดูงานด้านเทคนิคการทำโรงเรือนเทคนิคการทำไม้ใบไม้ประดับ เพื่อการค้าและการส่งออก และชมการใช้พื้นที่ทางการเกษตร ณ สวนอุดมการ์เดนส์ไม้ประดับ, อุทยานหินเขี้ยว จ.ราชบุรี และศึกษาดูงานสวนสมุนไพรและการจัดสวนทั่วไป ณ บึงฉวาก จ.สุพรรณบุรี

ต่างประเทศ

- คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และคณะผู้บริหารองค์การฯ ศึกษาดูงาน ณ ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 16 - 19 กันยายน 2550 โดยเข้ารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับสวนพฤกษศาสตร์ และชมการจัดแสดงพรรณไม้ต่างๆ ในสวนพฤกษศาสตร์สิงคโปร์ อาทิเช่น การจัดแสดงพรรณไม้ตามเส้นทางเดินชมธรรมชาติ แปลงกล้วยไม้ แปลงไม้เมืองหนาว และแปลงพันธุ์ไม้ขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงองค์การฯ
- เข้าร่วมงาน 9th Asia Pacific Orchid conference ณ ประเทศเกาหลีใต้ ระหว่างวันที่ 16 - 26 มีนาคม 2550 ศึกษาดูงานด้านการจัดงานนิทรรศการ การออกฐานจำหน่ายสินค้า ในระดับนานาชาติ เพื่อจะได้นำมาพัฒนาและประยุกต์ใช้สำหรับองค์การฯ

การอบรม/ประชุม/สัมมนา

ภายในประเทศ

- การจัดอบรม หลักสูตร “การบริหารทรัพยากรบุคคลสำหรับผู้บังคับบัญชาตามสายงาน” ระหว่างวันที่ 18 - 19 พฤษภาคม 2550 ณ Royal Ping Garden จ.เชียงใหม่ โดยฝึกอบรมจากหน่วยงาน UNISERVE ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการฝึกอบรมบุคลากรโดยเฉพาะ ในหัวข้อต่างๆ ดังนี้
 - บทบาทหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามสายงานกับการบริหารงานบุคคล
 - ผลดีของการที่หัวหน้างานมีทักษะในการบริหารงานบุคคล
 - หลักการจูงใจพนักงาน
 - ความหมายและความสำคัญของ competency
 - เทคนิคการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - หลักการประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับหัวหน้างาน
 - ปัญหาของ “คน” ในหน่วยงานและศิลปะการบริหาร “คน”
 - บทสรุปและการนำไปใช้

โดยมี รศ.ดร.ชูชัย สมितिไกร คณะมนุษยศาสตร์/ ผศ.ดร.อรพิน สันติธีรกุล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวิทยากรในการอบรม

- การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 - 14 กรกฎาคม 2550 ณ อินทนนท์ รีเวอร์ไซด์ รีสอร์ท จ.เชียงใหม่ และ วันที่ 23 - 24 กรกฎาคม 2550 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ในด้านต่างๆ โดยใช้กระบวนการระดมความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ และพนักงานในการดำเนินการทบทวน และกำหนดทิศทางกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายของ

รัฐบาล และใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภายนอกประเทศ

- เข้าร่วมประชุมและเป็น Key note วิทยากรบรรยายในหัวข้อ Users and Utilization of Vetiver ในการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ 4 (ICV 4) ณ ประเทศเวเนซุเอลา ระหว่างวันที่ 22 - 26 ตุลาคม 2549
- เข้าร่วมประชุม SEABG Director's Meeting ณ Singapore Botanic Garden ประเทศสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 7 - 9 กุมภาพันธ์ 2550
- เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อการอนุรักษ์ของพืชตระกูลปาล์ม, ตระกูลมะเกลือ และศึกษาตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้ง พืชวงศ์ปาล์มและวงศ์คล้า ที่เมือง Los Banos ประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 5 - 13 มิถุนายน 2550
- เข้าร่วมประชุม International Firefly Meeting ณ Parque Biologico de Gaia

ประเทศโปรตุเกส ระหว่างวันที่ 20 - 26 มิถุนายน 2550

- ประสานงานร่วมกับ Makino Botanical Garden & Museum ประเทศญี่ปุ่น เพื่อปฏิบัติงานด้านกล้วยไม้ ที่ประเทศพม่า ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน - 8 กรกฎาคม 2550
- เข้าร่วมประชุมและเข้าร่วมฝึกอบรม Twelfth Meeting of the Subsidiary Body on Scientific Technical and Technological Advice (SBSTTA-12) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน - 8 กรกฎาคม 2550
- อบรมเชิงปฏิบัติการนานาชาติ หัวข้อ International Training Workshop on Study and Development on Traditional Ethno - Medicine และประสานงานเพื่อจัดเตรียมการประชุมนานาชาติการวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ในปี พ.ศ. 2551 ณ เมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม - 2 กันยายน 2550

A photograph of a greenhouse with a glass and metal frame, situated in a garden. In the foreground, there is a pond with several yellow lotus flowers in bloom and large green lily pads. The background shows lush green trees.

ส่วนที่ 3 :

รายงานสถานการณ์เงิน

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
งบดุล
ณ วันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

	หมายเหตุ	2550	2549
		บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	3	49,631,583.31	41,720,015.41
สินค้าคงเหลือ	4	3,353,922.01	2,616,431.16
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	5	9,050,992.95	14,522,597.23
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		62,036,498.27	58,859,043.80
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	6	411,234,606.76	419,434,227.28
สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	7	4,928,915.30	3,086,840.00
สินทรัพย์อื่น	8	15,000.00	15,000.00
รวมสินทรัพย์		478,215,020.33	481,395,111.08
หนี้สินและส่วนของทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		8,199,016.69	1,134,849.46
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9	10,050,742.86	6,888,283.29
รวมหนี้สินหมุนเวียน		18,249,759.55	8,023,132.75
หนี้สินอื่น	10	1,535,959.56	1,489,591.08
รวมหนี้สิน		19,785,719.11	9,512,723.83
ส่วนของทุน			
ทุน	11	781,021,134.24	760,406,991.98
กำไร(ขาดทุน)สะสม		(322,591,833.02)	(288,524,604.73)
รวมส่วนของทุน		458,429,301.22	471,882,387.25
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		478,215,020.33	481,395,111.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายวีระชัย ณ นคร)
ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

(นายภราดร หอมแย้ม)
รักษาการแทนในตำแหน่งหัวหน้าสำนักอำนวยการ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

หมายเหตุ	2550 บาท	2549 บาท
รายได้		
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	73,351,578.30	65,355,556.30
รายได้จากการเข้าชมสวน	3,445,953.20	2,434,135.48
รายได้จากการให้เช่าห้องประชุมสำนักงาน	4,018.68	3,364.48
รายได้จากการให้สิทธิประกอบกิจการ	1,847,751.17	2,207,348.14
รายได้จากการอนุญาตให้ใช้พื้นที่	133,524.30	222,786.45
รายได้จากการขายสินค้า	1,978,804.02	2,161,187.91
รายได้จากการจัดประชุมสัมมนา	—	79,813.13
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	1,163,905.47	960,969.96
รายได้จากการจัดทำป้ายพรรณไม้	59,813.09	86,789.72
รายได้จากการจำหน่ายน้ำประปา	117,314.95	151,789.13
รายได้จากการจำหน่ายสินค้ารับฝากขาย	4,588,967.88	5,087,024.26
รายได้จากการจำหน่ายพรรณไม้	802,957.00	2,316,876.00
รายได้จากการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	1,259,515.35	1,524,579.83
รายได้อื่น	<u>3,414,087.31</u>	<u>257,281.69</u>
รวมรายได้	<u>92,168,190.72</u>	<u>82,849,502.48</u>
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
เงินเดือน ค่าจ้าง	30,508,567.33	29,256,507.61
ค่าสาธารณูปโภค	3,405,683.48	3,315,622.97
ค่าตอบแทน	13,547,840.22	9,701,160.50
ค่าใช้สอย	19,139,786.22	18,444,165.56
ค่าวัสดุ	22,946,769.18	19,743,670.38
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	36,105,993.13	35,635,757.33
ค่าใช้จ่ายโครงการหิงห้อยในพระราชดำริ	406,597.42	78,720.99
ค่าใช้จ่ายโครงการกัญชงในพระราชดำริ	<u>184,757.00</u>	<u>128,316.80</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>126,245,993.98</u>	<u>116,303,922.14</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	<u>(34,077,803.26)</u>	<u>(33,454,419.66)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

**องค์การสวนพฤกษศาสตร์
งบกำไรสะสม
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549**

	2550	2549
	บาท	บาท
ขาดทุนสะสมต้นงวดก่อนปรับปรุง	(288,524,604.73)	(255,068,732.68)
รายการปรับปรุงเพิ่ม(ลด)		
ผลสะสมจากการดำเนินงานงวดก่อน	10,574.97	(1,452.39)
ขาดทุนสะสมต้นงวดหลังปรับปรุง	(288,514,029.76)	(255,070,185.07)
ขาดทุนสุทธิ	(34,077,803.26)	(33,454,419.66)
รวมขาดทุนสะสมยกไป	<u>(322,591,833.02)</u>	<u>(288,524,604.73)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
งบกระแสเงินสด
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

	2550	2549
	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ขาดทุนสุทธิ	(34,077,803.26)	(33,454,419.66)
รายการปรับกระทบขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากการดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคา	36,105,993.13	35,635,757.33
ปรับปรุงกำไรสะสมงวดก่อนเพิ่มขึ้น (ลดลง)	10,574.97	(1,452.39)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในเงินทุนหมุนเวียน	2,038,764.84	2,179,885.28
สินค้าคงเหลือ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(737,490.85)	(281,697.26)
ลูกหนี้เงินยืมโดยตรง (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(1,476,932.41)	(601,614.38)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(347.98)	(1,103.06)
ดอกเบี้ยค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(237,263.51)	142,147.65
เงินค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	7,215,033.52	(2,498,669.71)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(40,295.59)	(5,983.40)
เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น (ลดลง)	7,064,167.23	(704,697.46)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	2,088,076.56	2,351,339.70
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	1,074,383.01	(1,160,052.23)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	16,988,094.82	(580,444.87)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินฝากธนาคารประจำเกิน 3 เดือน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	1,745,365.25	(12,182,251.08)
เงินลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(27,906,372.61)	(20,079,888.12)
เงินลงทุนในสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(1,842,075.30)	315,695.77
สินทรัพย์อื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	-	-
หนี้สินอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง) เพิ่มขึ้น	46,368.48	1,233,204.50
เงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน	(27,956,714.18)	(30,713,238.93)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินรับจากงบประมาณ (ทุนอุดหนุน)	20,614,142.26	19,623,792.44
เงินรับจากการบริจาค	-	-
เงินรับจากเงินพระราชทาน - หิงห้อย เพิ่มขึ้น (ลดลง)	-	2,000,000.00
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	20,614,142.26	21,623,792.44
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	9,645,522.90	(9,669,891.36)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	11,309,570.46	20,979,461.82
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	20,955,093.36	11,309,570.46

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
รายละเอียดประกอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

	2550	2549
	บาท	บาท
เงินเดือน ค่าจ้าง		
เงินเดือน	20,236,146.33	19,280,667.33
ค่าจ้างชั่วคราว	10,272,421.00	9,975,840.28
รวมเงินเดือน ค่าจ้าง	<u>30,508,567.33</u>	<u>29,256,507.61</u>
ค่าสาธารณูปโภค		
ค่าไฟฟ้า	2,453,313.96	2,235,803.28
ค่าโทรศัพท์	810,468.13	891,713.83
ค่าไปรษณีย์	129,207.00	178,226.00
ค่าน้ำประปา	12,694.39	9,879.86
รวมค่าสาธารณูปโภค	<u>3,405,683.48</u>	<u>3,315,622.97</u>
ค่าตอบแทน		
ค่าทำงานล่วงเวลา	449,042.99	581,581.53
ค่าจ้างเหมาแรงงาน	5,275,130.87	3,050,976.05
ค่าเล่าเรียนบุตร	182,100.00	175,140.00
ค่ารักษาพยาบาล	2,086,701.00	1,755,894.02
เงินช่วยเหลือบุตร	61,200.00	50,000.00
เงินสมทบเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	1,793,309.16	1,693,992.60
เงินทดแทนเมื่อออกจากงาน	542,490.00	214,475.33
ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ	90,000.00	229,500.00
ค่าเบี้ยประชุม	523,000.00	988,800.00
เงินโบนัสพนักงาน	1,558,650.00	-
ต้นทุนค่าตอบแทน	<u>986,216.20</u>	<u>960,800.97</u>
รวมค่าตอบแทน	<u>13,547,840.22</u>	<u>9,701,160.50</u>

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
รายละเอียดประกอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

	2550	2549
	บาท	บาท
ค่าใช้จ่าย		
ค่าที่พัก เบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะเดินทาง	5,628,247.53	5,269,403.75
ค่าลงทะเบียนอบรมสัมมนาต่าง ๆ	31,888.00	23,900.00
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	117,388.00	58,689.50
ค่ารับรอง	205,844.34	252,620.56
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ, วัสดุสำนักงาน	2,514,971.11	1,903,046.65
ค่ารับรองประจำตำแหน่ง	326,930.60	294,083.69
ค่าจ้างสำรวจปรับปรุงพื้นที่	1,358,349.80	884,200.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	7,499,659.63	8,089,503.10
ต้นทุนขาย-หมวดค่าใช้จ่าย	<u>1,456,507.21</u>	<u>1,668,718.31</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u><u>19,139,786.22</u></u>	<u><u>18,444,165.56</u></u>
ค่าวัสดุ		
ค่าวัสดุเชื้อเพลิง, พาหนะ	1,844,437.35	1,902,747.11
ค่าวัสดุการเกษตร	6,570,121.22	1,972,792.38
ค่าวัสดุ สำนักงาน, ครุภัณฑ์, ไฟฟ้า	1,054,848.71	1,572,859.08
ค่าวัสดุซ่อมแซม	2,782.00	-
ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	1,036,779.89	388,893.83
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	518,134.03	824,904.99
ค่าวัสดุครุภัณฑ์	670,021.00	1,614,301.00
ค่าวัสดุเผยแพร่และโฆษณา	644,309.99	880,092.01
ค่าวัสดุก่อสร้าง	3,906,137.03	2,650,115.52
ค่าวัสดุพิธีภัณฑ์	386,263.25	333,151.60
ค่าวัสดุสำรวจ/สนาม	167,400.00	38,930.00
ต้นทุนขาย-หมวดวัสดุ	<u>6,145,534.71</u>	<u>7,564,882.86</u>
รวมค่าวัสดุ	<u><u>22,946,769.18</u></u>	<u><u>19,743,670.38</u></u>

องค์การสวนพฤกษศาสตร์
รายละเอียดประกอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2550 และ 2549

	2550	2549
	บาท	บาท
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์		
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	<u>36,105,993.13</u>	<u>35,635,757.33</u>
ค่าใช้จ่ายในโครงการหิงห้อยในพระราชดำริ		
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	396,347.42	70,105.99
ค่าเบี้ยประชุมโครงการหิงห้อย	<u>10,250.00</u>	<u>8,615.00</u>
รวมค่าใช้จ่ายในโครงการหิงห้อยในพระราชดำริ	<u>406,597.42</u>	<u>78,720.99</u>
ค่าใช้จ่ายในโครงการกัญชงในพระราชดำริ		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>184,757.00</u>	<u>128,316.80</u>
รวมค่าใช้จ่ายในโครงการกัญชงในพระราชดำริ	<u>184,757.00</u>	<u>128,316.80</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	<u><u>126,245,993.98</u></u>	<u><u>116,303,922.14</u></u>

สำนักงานใหญ่ :

ส่วนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
ถ.แมริม-สะเมิง อ.แมริม จ.เชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ 0 5384-1000
โทรสาร 0 5329-8177, 299-754
Call Center 0 5384-1111
E-mail bgo@qsbg.org
Website http://qsbg.org

สถานที่ติดต่อกรุงเทพฯ :

ศูนย์ประสานงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ชั้น 2 ตึกกรมควบคุมมลพิษ
ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2298-2068
โทรสาร 0 2298-2068
E-mail Bangkok@qsbg.org

ดร.วีระชัย ณ นคร โทรศัพท์ 0 5384-1222
ผู้อำนวยการ โทรสาร 0 5329-8177
E-mail: weerach@qsbg.org
เลขานุการ น.สรุจิวรรณ ศิริวรรณ
โทรศัพท์ 0 5384-1001

ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา โทรศัพท์ 0 81-884-8898
รองผู้อำนวยการ โทรสาร 0 5329-8176
E-mail: pornchai@qsbg.org
เลขานุการ น.สรุจิวรรณ ศิริวรรณ
โทรศัพท์ 0 5384-1003

สำนักพัฒนาธุรกิจ

นางปฐวี แสงฉาย โทรศัพท์ 0 5384-1405
รักษาการหัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5329-9754
E-mail: patavee@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1400
ฝ่ายส่งเสริมการตลาด โทรศัพท์ 0 5384-1402
ฝ่ายจัดหารายได้ โทรศัพท์ 0 5384-1403
ร้านขายของที่ระลึก โทรศัพท์ 0 5384-1408

สำนักวิชาการ – วิจัย

ดร.สุญานี เวสสุบุตร โทรศัพท์ 0 5384-1201
หัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5326-8332
E-mail: suyanee@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1200
งานวิจัย โทรศัพท์ 0 5384-1200
งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1219
งานหอพรรณไม้ โทรศัพท์ 0 5384-1204
งานศูนย์ข้อมูลพืช โทรศัพท์ 0 5384-1208
งานเผยแพร่ความรู้ โทรศัพท์ 0 5384-1231
ห้องสมุดทางวิชาการ โทรศัพท์ 0 5384-1209

สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง

ดร.ประมุข เพ็ญสุด โทรศัพท์ 0 5384-1301
หัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5326-8238
E-mail: pramook@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1300
ฝ่ายพัฒนาพื้นที่ โทรศัพท์ 0 5384-1304
งานสวนรุกขชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1307
งานสวนพฤกษชาติ โทรศัพท์ 0 5384-1308
งานภูมิทัศน์ โทรศัพท์ 0 5384-1310
งานจักรกลหนักและ โทรศัพท์ 0 5384-1312
ครุภัณฑ์การเกษตร
ฝ่ายปลูกบำรุง โทรศัพท์ 0 5384-1305

สำนักอำนวยการ

นายภราดร หอมแย้ม โทรศัพท์ 0 5384-1148
รักษาการหัวหน้าสำนัก โทรสาร 0 5329-9754
E-mail: paradon@qsbg.org
ธุรการ โทรศัพท์ 0 5384-1100
งานสารบรรณ โทรศัพท์ 0 5384-1101
งานแผนและงบประมาณ โทรศัพท์ 0 5384-1105
งานกาเจ้าหน้าที่ โทรศัพท์ 0 5384-1108
งานอาคารสถานที่และ โทรศัพท์ 0 5384-1112
ยานพาหนะ
งานการเงิน โทรศัพท์ 0 5384-1117
งานบัญชี โทรศัพท์ 0 5384-1120
งานพัสดุ โทรศัพท์ 0 5384-1125
สหกรณ์ออมทรัพย์ โทรศัพท์ 0 5384-1020

ผู้ตรวจสอบภายใน

นายธงชน วังอนานนท์ โทรศัพท์ 0 5384-1017
 ผู้ตรวจสอบภายใน โทรสาร 0 5329-9754
 E-mail: wangananon@qsbg.org

ส่วนสารนิเทศ – ประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์ นางอรรรณ ไชยพรหม
 โทรศัพท์ 0 5384-1010
 งานโสตทัศนูปกรณ์ โทรศัพท์ 0 5384-1011
 E-mail: pr@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ภูมิภาค

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.พิษณุโลก ตามพระราชดำริฯ

ตู้ ปณ.7 ตำบลบ่อภาค อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก 65170
 นายदनัย สรรพศรี โทรศัพท์ 0 1300-1365
 หัวหน้าศูนย์ โทรสาร 0 1300-1365
 E-mail: phitsanulok@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ระยอง

ตู้ ปณ.2 ปณ.จ.กร้า ต.ซากพง อ.แกลง จ.ระยอง 21190
 นายวัชระ บุญชัย โทรศัพท์ 0 3863-8880-1
 หัวหน้าศูนย์ โทรสาร 0 3863-8880-1
 E-mail: rayong@qsbg.org

ศูนย์รวมพรรณไม้ จ.ขอนแก่น

เลขที่ 334/5 ถ.เมืองพล อ.พล จ.ขอนแก่น 40120
 ดร.มณฑล นอแสงศรี โทรศัพท์ 0 1282-5897
 หัวหน้าศูนย์ โทรสาร -
 E-mail: khonkaen@qsbg.org

คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2550

ที่ปรึกษา

ดร.วีระชัย ณ นคร

ผู้อำนวยการ

ประธานคณะกรรมการ

ดร.พรชัย ปรีชาปัญญา

รองผู้อำนวยการ

รองประธานกรรมการ

นายภราดร หอมแย้ม

หัวหน้าสำนักผู้อำนวยการ

กรรมการ

ดร.สุญญาณี เวสสุบุตร

ดร.ประมุข เพ็ญสุด

นางปฐวี แสงฉาย

นางกาญจนา สุระเกียรติ

นางอรรพรรณ ไชยพรหม

นายदनัย สรรพศรี

นายวัชระ บุญชัย

ดร.มณฑล นอแสงศรี

นายกัมพล รัตนแสง

นายสมควร สุขเอี่ยม

นายสิโรตม์ ชูติวัตร

นายธนกร พิไลลาม

นางสาวรุจิวรรณ ศิริวรรณ

หัวหน้าสำนักวิชาการ - วิจัย

หัวหน้าสำนักพัฒนาและปลูกบำรุง

รักษาการ หัวหน้าสำนักพัฒนาธุรกิจ

ผู้ตรวจสอบภายใน

หัวหน้าส่วนสารนิเทศ-ประชาสัมพันธ์

หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ร่มเกล้า)

หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ระยอง)

หัวหน้าศูนย์รวมพรรณไม้ (ขอนแก่น)

สำนักผู้อำนวยการ

สำนักวิชาการ - วิจัย

สำนักผู้อำนวยการ

สำนักผู้อำนวยการ

สำนักผู้อำนวยการ

กรรมการและเลขานุการ

นางเสาวภาคย์ พิไลลาม

สำนักผู้อำนวยการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาวนุชจรินทร์ ภูญธร

สำนักผู้อำนวยการ

